

СЕКЦІЯ 1. АДМІНІСТРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Публічне управління первинною медициною на місцевому рівні в умовах територіальної реформи

Бабинець А. В., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент»

Національного фармацевтичного університету

Озаровська А. В., к.н. з держ. упр., викладач кафедри менеджменту та публічного адміністрування

*Національного фармацевтичного університету
avon726@gmail.com*

У рамках реформи з децентралізації влади реалізується реформування медичної галузі. Усі комунальні заклади первинної допомоги перейшли на фінансування за принципом «гроші йдуть за пацієнтом»: вони отримують кошти за послуги, які надають пацієнтам. Дохід залежить від обсягу роботи. У закладах первинної допомоги, які долучилися до трансформації, зарплати медичних працівників зросли у два – чотири рази.

Реформування медичної галузі передбачає «наближення якості медичної послуги в сільській місцевості». Так, у сільських амбулаторіях уже проведено близько 1 тис. 900 телемедичних консультацій. У п'яти пілотних областях телемедична послуга запрацювала в 905 амбулаторіях, у яких працює 1 тис. 400 сімейних лікарів. Лідерами цього процесу є Харківська, Кіровоградська та Полтавська області. Уже долучилися до впровадження телемедицини Луганська, Донецька, Івано-Франківська, Рівненська, Миколаївська, Київська області.

В областях здійснюють заходи щодо підтримки реформування медичної галузі. Області визначають пріоритетні кроки в цьому процесі. Так, Харківський район Харківської області став першим, де презентовано Стратегії розвитку центрів первинної медико-санітарної допомоги. Стратегії підготовлено в рамках проекту «Ефективна первинна медицина в громаді» та реалізується за програмою ЄС «Підтримка громадянського суспільства, місцевих влад та прав людини» і фінансується Європейським Союзом.

Проект координується Харківською обласною радою, втілюється саме для того, щоб проводити медичну реформу не тільки у великих містах, а й у селах. Так, у рамках упровадження проекту сформовано чотири навчальні групи для управлінських команд ЦПМСД області. З початку року експертами проведено 19 тренінгів для 90 учасників з 19 закладів первинної медичної допомоги таких районів, як Балаклійський, Борівський, Валківський, Вовчанський, Первомайський, Чугуївський, Краснокутський, Кегичівський, Нововодолазький, міст обласного значення Ізюм, Куп'янськ, а також Нововодолазької та Золочівської ОТГ.

Чотири управлінські команди центрів первинної медико-санітарної допомоги Харківського району після успішного проходження навчання, що включало питання стратегічного управління, фінансів, роботу з персоналом та

управління комунікаціями, презентували присутнім головні складові плану розвитку медичних закладів району. У свою чергу експерти надали поради щодо збільшення ефективності впровадження проектів.

Це перший публічний захист, що дає можливість медичним закладам обмінятися досвідом, а керівникам територіальних громад, місцевим депутатам, громадським організаціям подивитися на управлінські команди медзакладів з точки зору підвищення ефективності їхньої роботи.

Об'єднані територіальні громади за своїми повноваженнями та фінансовими можливостями організовують на своїй території надання муніципальних послуг, використовуючи всі можливості реформи децентралізації та урядової підтримки секторальних реформ. Зокрема, надання медичних послуг.

Дуже часто утворення закладів первинної допомоги в ОТГ, у яких існують філії районних центральних лікарень, супроводжується необґрунтованими спробами районної влади передати на баланс громадам і місцеві лікарні, які обслуговували мешканців усього району, а іноді й сусідів. Необґрунтованими такі вимоги є насамперед тому, що громада у своїх повноваженнях має забезпечувати надання мешканцям у першу чергу первинної медичної допомоги, а не спеціалізованої.

Власне така ситуація і склалася з приміщенням Бібрської лікарні, що на території Бібрської міської ОТГ Львівської області. Застаріле обладнання, занедбані приміщення стали причиною того, що здебільшого мешканці громади спеціалізовані медичні послуги отримують у Львові. У I кварталі 2019 р. кількість пацієнтів, які пройшли лікування в умовах стаціонару Бібрської лікарні, була настільки низькою, що заледве перевищувала чисельність персоналу лікарні. Платити двічі за медичні послуги нікому не вигідно, утримувати за власні кошти громади приміщення та персонал і водночас віддавати їх в інші заклади, куди звертаються мешканці, не витримає жоден бюджет. Тому керівництво Бібрської міської ОТГ одразу вирішило, що при отриманні повноважень у сфері медичного обслуговування перейме виключно первинну ланку, а не цілу лікарню. Ретельно вивчивши всі проблеми, пов'язані із закладом, уже на другій сесії у лютому 2019 р. новостворена Бібрська міська ОТГ прийняла рішення про створення комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги». Залучившись підтримкою колективу Львівського ЦРМС, який розтлумачив необхідність надання виключно первинної медичної допомоги на рівні ОТГ, керівництво громади зайняло однозначну позицію щодо отримання повноважень медичної допомоги первинного рівня.

Проект «Ефективна первинна медицина в громаді» реалізується Харківською обласною радою (координатор проекту), ГО «Агенція змін «Перспектива»», ГС «Українсько-німецька медична асоціація», Асоціацією органів місцевого самоврядування Харківської області.

Проект створено задля розбудови ефективної первинної медико-санітарної допомоги в громадах Харківської області шляхом підвищення обізнаності громадськості про медичну реформу, навчання та консультування лікарів,

керівників медзакладів і представників місцевого самоврядування, надання міні-грантів для покращення медичних послуг та вивчення кращих місцевих і міжнародних практик.

Зокрема, 12 громад Харківщини отримали гранти на розвиток первинної ланки медицини. За словами координатора програми міні-грантів Г. Пронькіної, на конкурс було подано 54 проектні заявки: 26 від центрів первинної медичної допомоги та 28 від органів місцевого самоврядування області, на території яких функціонують заклади первинної ланки медицини.

Таким чином, громади активно включаються в процеси розвитку первинного рівня медицини, створюють власні центри первинної медико-санітарної допомоги. Некомерційні комунальні медичні заклади громад, оснащені амбулаторії громади створюють для того, щоб покращити медичні послуги в ОТГ. Крім того, громада отримує можливість залучати додатково лікарів, розширювати пацієнтську базу та збільшувати надходження до місцевого бюджету.

Використана література:

1. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua>.
2. Харківська ОДА. URL: <https://kharkivoda.gov.ua>.
3. Пальчук В. Розвиток первинного рівня медицини в ОТГ. *Україна: події, факти, коментарі*. 2019. № 22. С. 38–44. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2019/ukr22.pdf>. Назва з екрану.

Ефективність кадрової політики у сфері підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації управлінських кадрів

Берднікова Д. І., здобувач вищої освіти 2 курсу магістратури

Спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Харківського національного університету міського господарства

ім. О. М. Бекетова.

Дегтяр О. А., д.н. з держ. упр., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова.

odegtyar@i.ua

Ефективність кадрової політики у сфері державного управління на пряму впливає на стратегічну спрямованість діяльності держави, на професійний розвиток молодих управлінських кадрів та на компетентне регулювання процесів в організації. Актуальність даної роботи обґрунтовується забезпеченням належної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінських кадрів.

Для того, щоб створювати сприятливі умови для формування якісного складу працівників у сфері публічного адміністрування потрібно, насамперед, бути впевненими у соціально-економічних умовах, у гарантованому праві на